

Ks. Stanisław Włodarczyk

JĘZYK KRÓLESTWA EBLI

Polscy czytelnicy zostali poinformowani poprzez krótkie notatki o odkryciach dokonanych w starożytnym królestwie Ebli, chociażby tę w „Tyg. Pow.” nr 4 (1977): *Odkrycia w Kanaanie*, pióra Martina Urbana (podana w tł. polskim). Wspomniana notatka podaje wiele danych o samych odkryciach, o historii Ebli, o podobieństwach imion występujących w Ebli i w Starym Testamencie, o miastach biblijnych i nazwach geograficznych Palestyny, o istnieniu opowieści o stworzeniu świata i o potopie, natomiast wspomina tylko o języku Ebli.

Pragnęlibyśmy po krótko przedstawić stan badań i dotychczasowe wyniki (bo badania trwają nadal) na temat języka, jakim posługiwała się ludność królestwa Ebli. Trzeba zaznaczyć, że opinie uczonych w tej kwestii są podzielone. W ostatnie wakacje (1978 r.) miałem możliwość podjęcia dyskusji i przestudiowania wielu artykułów w bibliotece École Biblique i w Studium Biblicum Franciscanum w Jerozolimie na powyższy temat. Zaczynając od samego odkrywcy Ebli — Giovanniego Pettinato, który w art. *The Royal Archives of tell-Mardikh-Ebla*, zamieszczonym w „Biblical Archeologist”, May 1976, vol. 39, nr 2. utrzymuje, że ludność Ebli mówiła językiem sobie właściwym, zbliżonym do hebrajskiego. Był to język zachodniosemicki, różny od języków mu współczesnych: staroakadyjskiego i amoryckiego. Natomiast Giovanni Garbini, specjalista od języków i kultur Wschodu w art. *Pensieri su Ebla (ovvero le uova di Babilonia)* zamieszczonym w „Annali”, vol. 38, ser. XXVIII, Napoli 1978, pp. 41—52, polemizując z amerykańskim znawcą pisma klinowego Golbem, który twierdzi, że pismo Ebli nie było pismem semickim i nie można sklasyfikować, czy to jest język wschodni czy północno-zachodni, twierdzi, że jest to język paleosyryjski (paleosyriano). Jest to, zdaniem Garbiniego, najstarszy język semicki, jest to język przednaukowy (pre-scientifico). Na dalsze wyniki musimy poczekać, ponieważ trwa nadal studium tabliczek i dyskusja między specjalistami.

Częstochowa

KS. STANISŁAW WŁODARCZYK

Ks. Kazimierz Romaniuk

XXXIII MIĘDZYNARODOWY KONGRES TOWARZYSTWA STUDIÓW NOWOTESTAMENTALNYCH (STUDIORUM NOVI TESTAMENTI SOCIETAS)

Kolejny, trzydziesty trzeci już, międzynarodowy Kongres Towarzystwa Studiów Nowotestamentalnych odbywał się tym razem nieco wcześniej niż zazwyczaj — pomieszczenia na kongres były dostępne tylko w tym czasie — tj. w dn. 24—28 lipca 1978 w Chataney — Malabry pod Paryżem, w siedzibie Paryskiej Ecole Centrale (odpowiednik naszej Politechniki). Uczestników nie było tym razem tak wielu jak w roku ubiegłym, ale w sumie również ok. 200 osób.